

Roibu Daniela Florentina

SĂ EXERSĂM
SCRIEREA CORECTĂ

Caiet auxiliar
pentru clasa a II-a

într-o/ într-un

sa/s-a

sau /s-au

dintr-o/ dintr-un

Suceava
August 2024

ISBN 978-973-0-40606-1

Roibu Daniela Florentina

**SĂ EXERSĂM
SCRIEREA CORECTĂ**

**Caiet auxiliar
pentru clasa a II-a**

Suceava

August 2024

ISBN 978-973-0-40606-1

Rânduri despre scrierea corectă a LIMBII ROMÂNE

Având în vedere că în clasele pregătitoare I și a II-a elevii învață limba română cu precizări terminologice sumare, cadrul didactic trebuie să propună demersuri de predare într-un limbaj accesibil, în concordanță cu programa școlară. În această perioadă, cunoștințele de ortografie au un caracter practic, explicațiile fiind specifice aplicațiilor situaționale.

Din experiența la clasă, autoarea a putut observa că se pot forma deprinderi de scriere ortografică și acolo unde teoria gramaticală este limitată. Caietul auxiliar ***SĂ EXERSĂM SCRIEREA CORECTĂ*** a fost conceput pentru a demonstra acest lucru și pentru a antrena elevii din clasa a II-a în acest sens.

Sunt prezentate ortogramele cel mai frecvent întâlnite în textele ce se regăsesc în manuale. Fiecărei ortograme îi sunt rezervate suficiente aplicații, cu cerințe diverse, urmărindu-se următoarele etape:

- Prezentarea teoretică a ortogramei sub forma unui *Rețineți!*, ce cuprinde regulile de scriere corectă;
- Textul liric suport de interes pentru elevii de vârstă școlară mică;
- Exerciții aplicative creative, pentru exersarea fiecărei ortograme prezentată.

Prima etapă, este de fapt o *fișă de cunoștințe* în care elevul găsește modelul, explicarea scrierii cu cratimă a cuvintelor, printr-o regulă formulată în termeni accesibili nivelului său de înțelegere, precum și câteva exemple.

A doua etapă cuprinde versuri ortografice ce contribuie și la formarea deprinderilor de citire și înțelegere a unui text. Astfel, aceste versuri ortografice consolidează în mod atractiv și eficient cunoștințele însușite în prima etapă.

Etapa a treia cuprinde exerciții aplicative creative pentru fiecare ortogramă prezentată, elevii exersând scrierea corectă a acesteia, în contexte diverse.

Prin forma atractivă de prezentare a ortogramelor și prin varietatea exercițiilor propuse, lucrarea *Să exersăm scrierea corectă* reprezintă un caiet de activități suplimentare ce poate fi utilizat atât în clasă, sub îndrumarea cadrului didactic, dar pot constitui și teme de rezolvat acasă, pentru aprofundarea celor însușite. Caietul vine în sprijinul elevilor și îi susține în demersul de a-și însuși un scris corect și caligrafic.

A scrie corect din punct de vedere gramatical înseamnă să exprimi coerent, cursiv și logic gânduri, idei, emoții și să ai competența de a formula un mesaj scris în limba română, în diferite situații de comunicare.

Inspectori pentru învățământ primar,

Prof. Adriana COȚOVANU

Prof. Dorina DULCEAC

Inspectoratul Școlar Județean Suceava

ARGUMENT

Lucrarea **Să exersăm scrierea corectă** vine în sprijinul elevilor din clasele a II-a, fiind un auxiliar util pentru învățarea scrierii corecte. Sarcinile de lucru introduse prin intermediul versurilor din poezii pentru copii transformă totul într-o lume minunată, în care elevii sunt invitați de onoare. Astfel, ortogramele se metamorfozează, devenind un spațiu atractiv, prietenos, jucăuș.

Pentru a atinge succesul academic, orice elev trebuie să exerseze în fiecare zi cunoștințele dobândite la școală. Doar 15 minute pot fi suficiente pentru formarea unei rutine de lucru zilnic, care îl ajută pe copil să înțeleagă mai bine ceea ce a învățat, iar pe părinte – să observe și să evalueze progresele. Caietul de activități suplimentare **Să exersăm scrierea corectă** conține exerciții de fonetică și ortografie.

**Prof. înv. primar,
Roibu Daniela Florentina**

Cum scriem corect cuvintele care conțin î și â

REȚINE !

- Se scrie litera **î**:

-când este litera inițială a cuvântului (exemplu:început);

-când este litera finală a cuvântului (exemplu: a coborî);

-în interiorul cuvintelor compuse în care cel de-al doilea cuvânt începe cu **î** (exemplu:bineînțeles);

-în interiorul cuvintelor nou formate dintr-un cuvânt care începe cu **î** căruia i s-a adăugat un prefix (exemplu:neînțeles)

- Se scrie litera **â** în interiorul cuvintelor (exemple:pâine, mâine)

„Sunt un bun înotător

Și mă antrenez ușor.

Într-o zi am înotat

Timp de-o oră neîncetat.”

„Sunt român din România

Port în suflet bucuria

De-a trăi pe-acest pământ

Cu-n trecut vrednic și sfânt.”

1.Selectează din text cuvinte care conțin **î** și **â**.

.....
.....
.....

2.Subliniază cuvintele scrise corect.

lămâie

ânvăț

a urî

cîntăreț

cântec

vîrfuri

îmbrăcat

pămînt

a hotărâ

neîncetat

3. Formează perechi de cuvinte cu înțeles opus.

întrecut	→	însorit	învins	îndoit	împlinit
neînsorit	←	neîntrecut	neîndoit	neînvins	neîmplinit

4. Completează cu î sau â.

_îmbeșugat	t_r_m	str_ns	g_rlă	_nflorit	m_ine
f_nt_nă	ne_mpăcat	_nfr_ngere	z_nă	cobor_	

5. Alcătuieste două propoziții care conțin cuvinte cu î și â.

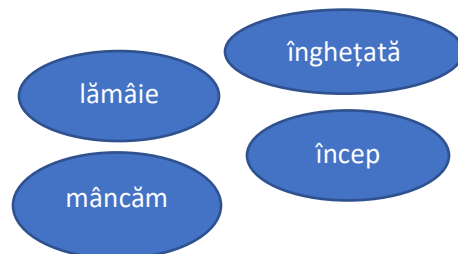
.....
.....
.....

6. Completează propozițiile, folosind cuvintele din chenare:

La ora 8 _____ orele.

Am cumpărat de la piață o _____.

Vara _____ multă _____.

Scrim întotdeauna m înainte de p sau b

REȚINE!

Înainte literelor **p** și **b** se scrie întotdeauna litera **m**.

(exemple: *împăcat* sau *îmbrăcat*)

„ Împăratul Caramel
Și bomboanele de gumă,
Au intrat într-un tunel
Să-l repare împreună.

Zidul lui de zahăr tare,
Temelia-n ciocolată,
Îmbiau pe mic, pe mare
Să-și împartă o bucată.

A trecut și-un tort de mure,
Cel cu frișcă-mpodobit,
O bucată vrea să fure
Din tunel, că a poftit.

Caramel cu-a lui suită,
S-au împotrivit nițel,
Din tunel, într-o clipită,
N-a rămas nimic din el.”

1. Citește textul și subliniază cuvintele care conțin **mb** și **mp**.

2. Alege varianta corectă:

împodobit/inpodobit

zânbet/zâmbet

îmbrobodit/înbrobodit

sinpatic/simpatic

bombonica/bonbonica

umple/unple

tinp/timp

anotinp/anotimp

3. Completează cuvintele cu una din literele p ,b sau m.

za __ bilă, ca __ pion, schi __ bă, va __ pir, tum __ ă, î __ prăștie, câm __ pie,
î __ potrivă, sim __ patic, tro __ pă, dece __ brie, am __ ulanță, î __ prejur, u __ bră

4. Desparte în silabe următoarele cuvinte:împreună, cumpără, împachetează,
bomboane, scump, sâmbătă.

.....
.....
.....
.....

5. Formulează două enunțuri în care să folosești cuvinte care conțin **mb** și **mp**.

.....
.....
.....

6. Scrie cuvinte cu sens opus celor care urmează: despacheta, însănătoșit,
despădurit, completa, vândut, compus , întinerit, despletit, sărăcit, adunat,
export.

7. **ANTRENAMENT DE DICȚIE**. Pronunță clar, corect și din ce în ce mai
repede:

În tâmplăria unui tâmplar s-a întâmplat o întâmplare. Alt tâmplar, care din
întâmplare auzise de întâmplarea întâmplată tâmplarului, s-a dus să vadă ce s-a
întâmplat tâmplarului din tâmplărie și din întâmplare s-a lovit cu tâmpla de
tâmpla tâmplarului.

Cum scriem corect cuvintele care conțin grupurile

„ia” „ie” „ea” „oa” „ua” „uă”

REȚINE !

Unele cuvinte conțin grupurile de sunete , ia, ie, oa, ea, oa, ua, uă, care se rostesc în aceeași silabă.

Exemplu: pa-să-**rea**, pa-**ie**, zi-**ua**, no-**uă**, floa-**rea**, iar-ba

Acestea se mai numesc și **grupuri vocalice**, deoarece sunt formate doar din vocale.

„ Broasca este bucuroasă
Că are oaspeți la masă.
Oare ce să pregătească
Și pe toți să-i mulțumească?”

„ Moș Martin merge și cere
Iepurelui niște miere.
– Să mă ierți, dragă vecine,
Miere iei...de la albine!”

„ De-ar ploua ziua întreagă,
Tot nu m-aș opri din joacă.
Iar a doua zi de-i soare
Ies cu mama la plimbare.”

„ Ileana vrea să îi dea
Mamei sale o lălea.
Cu creionul desenează
Trei lălele într-o vază.”

„ Iată, iarna a trecut!
Este iarăși cald afară.
Iarba deasă a crescut,
În poiană-i primăvară.”

„ Am vreo nouă ouă
Și vă dau și vouă.
Le împart în două...
Cinci ne rămân nouă!”

1. Citește poeziile de mai sus și încercuiește în text grupurile de vocale amintite mai sus.

2. Desparte în silabe câte un cuvânt din fiecare poezie, care conține un grup de două vocale alăturate, ce se rostesc în aceeași silabă:

.....
.....
.....
.....

3. Taie cuvintele scrise greșit:

cobuară – coboară

toarce – tuarce

culuare – culoare

poet – poiet

floare – fluare

vioară – viuară

iepure - epure

oală - uală

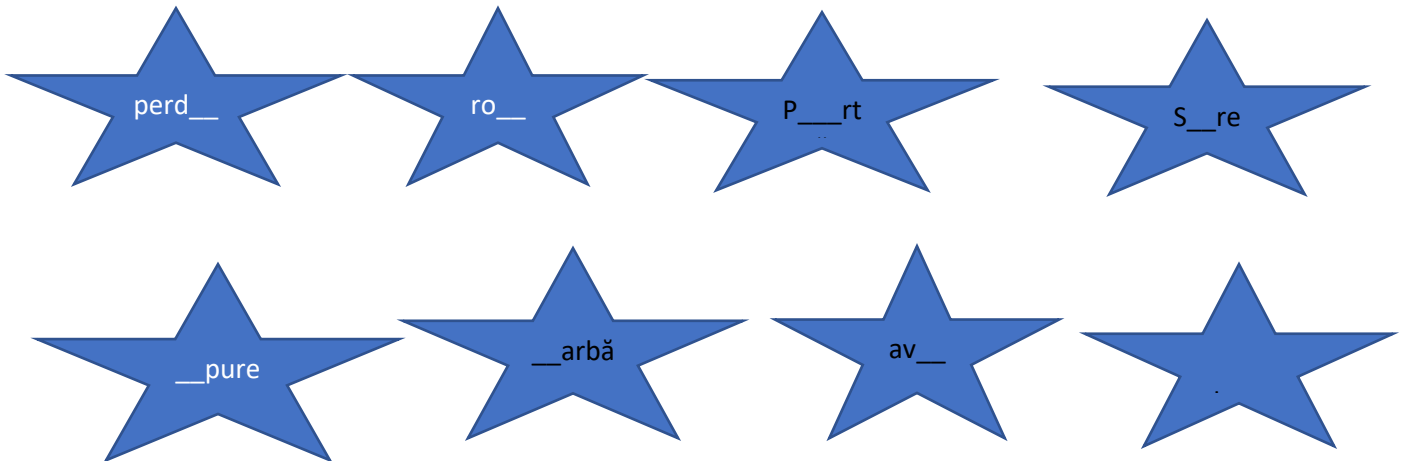
femee - femeie

afișază - afișează

ed - ied

trăiau – trăeau

4. Completează stelutele cu grupurile de sunete „oa”, „ea”, „ua”, „ia”, „ie”.

5. Redactează cinci enunțuri în care să folosești cuvinte ce conțin grupurile de vocale studiate:

.....

.....

.....

.....

.....

6. Găsește însușiri și acțiuni, folosind numai cuvinte care conțin grupul **oa**:

fată (însușiri)	pisică(acțiuni)
zâmbitoare	toarce

7. Găsește perechea care să se scrie cu “oa”, desparte-o în silabe:

os – oase

oa – se

boli –

cozi -

școli –

om –

coli –

Cum scriem corect și despărțim în silabe cuvintele care conțin litera x

REȚINE !

La despărțirea în silabe, litera x trece în silaba următoare, dacă e urmată de vocală, sau rămâne în prima silabă, dacă e urmată de consoană.
Exemplu: ta-xă, e-xem-plu

„Dacă vedeți desenate,	Cu un pix și un caiet,
Două bețe-ncrucișate,	La expoziție merg direct,
Să știți că acela-i X	Fiindcă acolo sunt expuse
Și l-ați învățat ... la fix.	(După cum Axinte-mi spuse)
Dar de stau și mă gândesc,	Instrumente muzicale:
Pe X nu-l prea folosesc,	Xилоfoane și țambale.
Numai că pe sora mea,	Daca-mi iau și-un saxofon,
O cheamă chiar Xenia	O orgă și un trombon,
Și trebuie ca să știu	Pot să dau chiar un concert
Litera X cum s-o scriu.	Pentru veselu- ALFABET!”

1. Citește versurile de mai sus cu intonația potrivită și subliniați cuvintele care conțin litera „x”.
2. Pune silabele lipsă, pentru a completa cuvinte care să-l conțină pe „x”.

ex- ___ - ___

fi - ___

e - ___ - ___

to - ___

e - ___

o - ___ - ___

3. Despărțiți în silabe cuvintele date și subliniați-l pe „x”.

expeditor, exact, expoziție, saxofon, exotic, xilofon, relaxat, exces, maxilar, exagerat, extindere

.....
.....
.....
.....

4. Taie formele incorecte.

ecsat - exact	mixandă - micsandă	rucsac – ruxac
cox – cocs	ticsit – tixit	linx – lincx
Alecsandri - Alexandri	îmbâcsit-îmbâxit	excavator - ecsavator

5. Scrie patru nume de persoane care conțin litera „x” și desparte-le în silabe.

.....
.....

6. Eu scriu una, tu scrii multe!

examen - _____
pix - _____
expoziție - _____
excavator - _____
prefix - _____
boxă - _____

7. Completează propozițiile cu cuvintele potrivite: taxi, explică, xilofonul, maxim, Maxim.

- Arina a ascultat lamuzica.
- Doamna învățătoareproblema.
- Pentru a ajunge la timp la tine voi lua un.....
-este un instrument muzical.
- Ana și aleagă pe stadion.

Când scriem sa și s-a

REȚINE!

Scriem **sa** numai când, înlocuind acest cuvânt cu **a ei/a lui**, înțelesul este asemănător.(exemplu:guma **sa**/guma **lui**, guma **ei**)

Când grupul de litere „**sa**” nu se poate înlocui cu „**ei**” sau „**lui**”, acesta se scrie cu cratimă (s-a).

„Ce s-a gândit vulpea șireată

Și-și vedea pe-afiș a sa coadă

Privind trufaș, semeț la coada sa:

Și, gândind așa, mult s-a bucurat

-S-a întâmplat așa, surată,

Ca toți podoaba sa s-o vadă,

Că n-are nimeni coadă ca a mea!

S-a hotărât să meargă la pozat.”

1. Citește poezia și subliniază în text ortograma sa/s-a.

2. Încercuiește varianta corectă:

Cărăbușul **sa/s-a** suit pe un fir de iarbă.

Urma **sa/s-a** văzut clar pe zăpadă.

În mintea **sa/s-a** lucrurile nu erau deloc clare.

Sa/s-a zvonit că vinde o parte din moștenirea **sa/s-a**.

3. Completează cu **sa/s-a**:

Bătălia.....dat la Podul Înalt. În anul acela..... întâmplat să fie o iarnă geroasă. Ștefangândit că oastea.....e mică șihotărât să-i atragă pe turci într-o capcană. Strategia.....a dat roade.

4. Transformă după model cuvintele subliniate:

Model: Ionel se trezește ➤ Ionel s-a trezit.

Monica se întoarce și se miră.

Nu înțelege ce se întâmplă.

Corina se uită la televizor.

Fratele ei mai mare se duce la meci.

Frățiorul lor se catără în cireșul bunicii și se julește la picior.

5. Realizează propoziții , punând în locurile libere , cuvinte potrivite.

- _____ *s-a oprit* .
- _____ *s-a împrăștiat* .
- _____ *s-a aglomerat* .
- *Zăpada s-a* _____ .
- *Pământul s-a* _____ .
- *Iarba s-a* _____ .
- *Sora sa* _____ .
- *Banca sa* _____ .
- _____ .

6. Alcătuiți propoziții în care să folosiți: cutia sa, cartea sa, imaginea sa, s-a distrat, s-a jucat, s-a supărat.

Când scriem sau și s-au

REȚINE !

Scriem **sau** când, înlocuind acest cuvânt cu **ori**, înțelesul este asemănător.
exemplu: Merele **sau** perele îți plac?

Scriem **s-au** când nu se poate înlocui cu „ori” sau când după „s” urmează o acțiune.

De ziua mamei

„ Ce s-au gândit copiii?

S-au apucat prin casă

De ziua mamei lor

Curat să facă ei

Să-i facă o surpriză,

Și s-au gândit în vază

Să-i vină-n ajutor.

S-așeze stânjenei.

S-au întrebat ei :Oare

Să-ncerce , dacă pot,

Să facă și mâncare

Sau, poate, chiar un tort?”

1.Citește poezia cu o intonație adecvată conținutului.

2. Selectează din text enunțurile care conțin ortograma **sau/s-au**.

.....
.....
.....
.....

3.Încercuiește varianta corectă:

-Stabilim mai târziu dacă ne plimbăm cu rolele **sau/s-au** cu bicicletele, Maria!

Copiii **sau/s-au** adunat pe terenul de sport.

Ciorile nu **sau/s-au** speriat de omul de paie.

-Mamă, bunica vine cu autobuzul **sau/s-au** cu trenul?

4. Completează cu **sau/s-au**:

Se spune că demult animalele.....răzvrătit împotriva oamenilor. adunat în poiană și așezat la sfat. Cum să-i faci pe oameni să înțeleagă că, fie om..... animal, cu toții aveau nevoie de păduri?

5. Care sunt enunțurile de la exercițiul anterior în care putem completa cu ori? (oral)

6. Completează coloana după modelul dat:

AZI(acum)

se întorc

se joacă

se laudă

se plimbă

se împrietenesc

se roagă

se urcă

IERI(atunci)

s-au întors

7. Formulează patru enunțuri în care să folosești **sau** și **s-au**.

.....

.....

.....

.....

8. Găsește cuvinte potrivite:

Când scriem săi și să-i

REȚINE !

Scriem **săi** când înlocuind acest cuvânt cu (ai) **ei**, (ai) **lui**, înțelesul este asemănător.
exemplu:pantofii săi

Scriem **să-i** când nu se poate înlocui cu „ai ei, ai lui” sau când după „să-i ” urmează o acțiune.

exemplu:să-i dau, să-i spun
, să-i

Iepurașul Rică

„ Rică-i din fire vioi,

Dar azi chef de joc nu are;

Așteaptă pe părinții săi

Să-i aducă de mâncare,

Să-i aducă-un morcovel.

Aoleu, ce foame are!

Să-i aducă pușintel

Păstârnac și-o varză...maaare!”

1. Citește poezia cu o intonație adecvată conținutului și subliniază în text ortogramele **săi/să-i**.

2. Citește textele de mai jos, înlocuind, când se poate, cuvintele subliniate cu cuvintele „**lui**” sau „**ei**”:

- Mergând el cu Duman și Tălășman ai **săi** spre iarmaroc, văzu un alt om venind dinspre târg cu un car nou.
- Împăratul, căzând la zăcare, a scris carte craiului **să-i** trimită grabnic pe cel mai vrednic dintre nepoți.

3. Completează textele de mai jos cu cuvintele „**să-i**” sau „**să-i**”, după caz:

- Împăratul dă poruncă..... culce în casa cea înfocată.
- Lumea vine ca la teatru
Ca vadă pe cei patru.

- Uite și pe frații mei,
.....chemăm pe toți să vie,
Să ne pui la pălărie
Ca pe niște mici scânteii.
- Ea îndura bucuroasă orice, numai.....poată scăpa pe frații de vrajă.

4. Alege cuvântul care se potrivește („să-i” sau „săi”) în fiecare din propozițiile următoare și scrie apoi propozițiile corecte pe rândurile liniate.

- Împăratul poruncește (săi,să-i) aducă pe hârca de babă înaintea sa.
- Și însuși împăratul cu sftnicii (săi,să-i),văzând această mare minune, grozav s-au supărat.

5. Încercuiește varianta corectă:

Ochii **săi/să-i** sunt căprui.

Îmi plac adidașii **săi/să-i**.

Aș vrea **săi/să-i** dau mamei vestea cea mare.

-Anca, pe prieteni **săi/să-i** apreciezi cum se cuvine!

6. Formulează patru enunțuri în care să folosești **săi** și **să-i**.

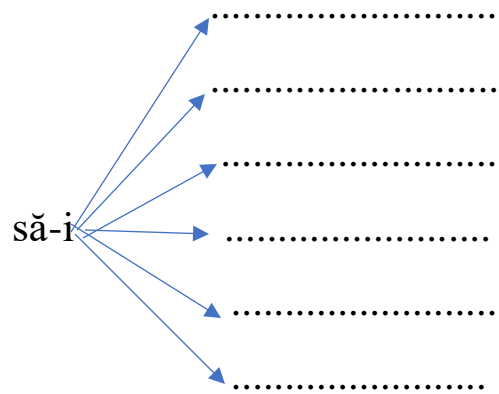
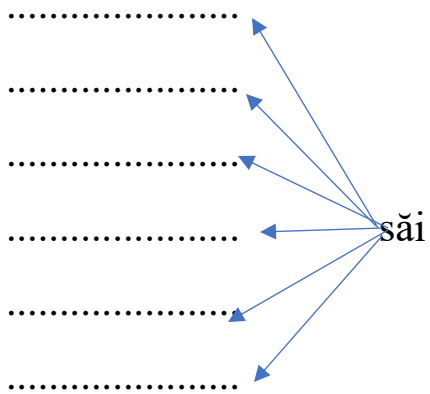
.....

.....

.....

.....

7. Găsește câte 6 cuvinte care să se potrivească în cele două coloane formate:

Scriem într-o și într-un

REȚINE !

Cuvintele **într-o** și **într-un** se scriu întotdeauna cu liniuță de unire (cratimă). Ele se despart în silabe astfel: într-o = în – tr-o (2 silabe)
într-un = în – tr-un (2 silabe)

La plimbare

„ Într-o livadă, să știi,
Într-un lac de păpușoi,
Furnicuțe mii și mii
Și-au făcut un mușuroi.

Într-o zi, mai înspre seară,
Într-un început de vară,
Prin grădină la bunica
Se plimba domol furnica.

-Știam sigur că într-o zi,
Își zicea furnica-n sine,
Într-un timp m-oi odihni,
Căci așa se și cuvine.”

1. Citește poezia cu o intonație adecvată conținutului.
2. Încercuiește în poezie versurile care conțin problema ortografică studiată.
3. Completați spațiile punctuate cu: **într-o**, **într-un**.

Veverița se afla copac.

..... zi, am fost la zoo.

Zâna a fost închisă castel de către zmeu.

Unchii mei locuiesc comună din nordul țării.

4. Corectează ortogramele !

întro salină

întrun sertar

întrun pachețel

întro plasă

5. Ordonează cuvintele pentru a obține propoziții.

✓ minunată, într-o, pădure, zonă, locuiește, lângă, Maria

✓ cățeluș, șanț, am, un, într-un , găsit

.....
.....

6. Asociază cele două coloane, apoi transcrieți propozițiile obținute.

Geanina a găsit într-un

într-o propoziție.

A rămas într-o

sertar stiloul pierdut.

Folosește toate cuvintele

parte retrasă a sălii de spectacol.

A pus toate lucrurile vechi

într-un sac.

.....
.....
.....
.....

Scriem dintr-o și dintr-un

REȚINE !

Cuvintele **dintr-o** și **dintr-un** se scriu întotdeauna cu liniuță de unire (cratimă). Ele se despart în silabe astfel: **dintr-o** = din – tr-o (2 silabe)
dintr-un = din – tr-un (2 silabe)

„Dintr-o prună crește-un prun,
Din alună, un alun,
Dintr-o ghindă, un stejar,
Dintr-un arțar, tot arțar.
Dintr-o nucă, nuc răsare,
Drumul crește din cărare.
Din izvor, fântâna, râul
Iar din bob, răsare grâul.
Omul harnic din ce crește?
Dintr-un copil ce muncește.”

1. Citește poezia cu o intonație adecvată conținutului.

2. Subliniază în poezie grupurile de cuvinte care conțin problema ortografică studiată.

3. Completează cu **dintr-o/dintr-un**:

.....dată am înțeles ce se petrece. Visam! În realitate nu se putea să iasă un duh.....lampă, o zână.....portocală sau un drăcușor cu cornițe și ochi roșii.....sac. Și toate astea.....dată!

4. Taie varianta greșită:

Verișoara mea locuiește într-un / într-o bloc.

Dintr-o / dintr-un pom a zburat un mierloi.

Ana a urcat dintr-un / într-un troleibuz.

Sami a coborât dintr-un / într-un microbuz.

5. Corectează ortogramele!

dintro clasă

dintrun măr

dintrun depozit

dintro mașină

8. Formulează 6 enunțuri în care să folosești **dintr-o/dintr-un**:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scriem printr-o și printr-un

REȚINE !

Cuvintele **printr-o** și **printr-un** se scriu întotdeauna cu liniuță de unire (cratimă).
Ele se despart în silabe astfel: printr-o = prin – tr-o (2 silabe)
printr-un = prin – tr-un (2 silabe)

Văcuța plimbăreață

„Ce vacă neastâmpărată!
Ar trebui s-o țin legată!”
Zice Petrică obosit
De câte azi a pățimit.

Și l-a mai dus printr-o pădure,
Că i-a venit pofta de mure;
Și-a mai trecut și printr-o apă,
Pe unde caii se adapă.

Căci l-a târât printr-o vâlcea
Pe unde-a vrut să pască ea;
Și mai apoi și printr-un lan,
De unde-a rupt câte-un cocean.

„Printr-o minune am scăpat!”
Zice Petrică speriat.
„Ba zic chiar printr-un noroc chior
Că nu mi-am rupt azi vreun picior”.

1. Citește poezia cu o intonație adecvată conținutului și încercuiește în text ortogramele **printr-o/printr-un**.

2. Continuă enunțurile:

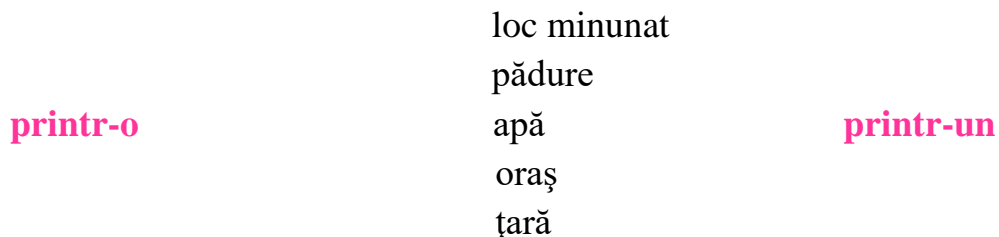
Printr-un efort.....

Sportivul a câștigat concursul printr-o.....

3. Completați enunțurile de mai jos, folosind cuvintele: **printr-o** și **printr-un**.

- Boierul mergea pădure.
- Am trecut încăpere mare ca să ajung la ea.
- Șoseaua trecea tunel plin de luminițe.
- Animalele se plimbau loc necunoscut.
- Fata a trecut pădure deasă, apoi loc minunat, ajungând la casa pădurarului.

4. Trasați corespunzător săgețile:

5. Alcătuiți enunțuri în care să folosiți, pe rând, ortogramele **săi/să-i** la începutul, apoi în interiorul propoziției.

.....

.....

.....

.....

6. Transcrieți corect textul:

Întro zi, flăcăul porni la drum cântând dintrun fluier. Luă dintro ladă merinde pentru drum și le puse întrun sac. Trecu printrun lăstăriș, apoi printr-o poiană și ajunse pe înserat la o răscruce de drumuri.

.....

.....

.....

.....

Când scriem ia și i-a

REȚINE !

Scriem ia când are înțelesul de „a lua” sau când acest cuvânt exprimă un îndemn.
exemplu:**Ia** peștii din acvariu!

Ia spune și tu ceva!

Scriem „i-a”, când după i urmează o acțiune (**i-a** scris, **i-a** citit).

Sfatul mamei

-Ia cu tine o umbreluță

Și mai ia un plovoraș,

Ia-ți cea mai nouă rochiță,

Că azi mergem la oraș.

Ia banii din pușculiță

Să vedem ce-om cumpăra.

Ia să vezi, dragă fetiță,

Cum ia lumea seama ta.

Așa i-a zis mama Anei

Și apoi i-a mai dat sfat:

-Ia aminte ce vorbirăm,

Te porți cum te-am învățat!

Ce-ai strâns tu în pușculiță

E oricând de ajutor,

Strângătoarea mea fetiță.

Îți va fi folositor.

1. Citește poezia cu o intonație adecvată conținutului.

2. Selectează din poezie și scrie enunțurile care conțin problema ortografică studiată.

.....

.....

.....

.....

3. Completează cu **ia** și **i-a**:

 trandafirul
 dat
 spus
 cartea

 lăudat
 adus
 lalele
 povestit

 spune
 cerut
 umbrela
 întrebat

4. Încercuiește varianta corectă:

Bunica **ia/i-a** dat întotdeauna sfaturi bune.

Bunica **ia/i-a** bastonul dintr-un ungher.

Nelu **ia/i-a** lecții de pian de ceva vreme.

Coșarul nu **ia/i-a** ieșit în drum.

5. Completează cu **ia** și **i-a**:

Carteafost adusă de unchiul preferat.

Ioanuț.....cărțile din ghiozdan.

Radu.....numai note bune.

Dorupremiul I.

Mamacumpărat Lui Andrei o carte de povești.

6. „Găsește cuvântul-surpriză!“ Colorează litera din coloana CORECT sau

GREȘIT în funcție de cum este scrisă propoziția. La sfârșit așază literele în ordine și citește cuvântul format.

Propoziția	CORECT	GREȘIT
N-a vrut să ia seama la sfatul mamei.	S	M
Diana ia spus adevărul.	O	F
Ia mereu note mari.	A	P
Verișoara mea i-a mereu lecții de vioară.	D	T
Bunica intră în magazin să ia o rochiță.	U	E
Ia spune ce te necăjește?	L	I

--	--	--	--	--	--

7. Citește enunțurile date.

Doina **ia** o umbrelă. (apucă)

Daniel **ia** un plovoraș. (îmbracă)

Mihai **ia** tramvaiul. (călătorește cu...)

Ia aminte! (ține seama! amintește-ți!)

Delia **ia** masa de prânz la mătușa ei. (servește)

Tata **ia** cu poftă felia de tort.(mânâncă)

Ana **ia** o carte de la bibliotecă. (împrumută)

Mama **ia** o pâine.(cumpără)

Irina **ia** seama că are un coleg nou. (observă)

8. Citește din nou enunțurile, dar folosind în locul lui **ia** cuvintele din paranteză. Explică ce ai observat.

9. Formulează patru enunțuri în care să folosești cuvântul **ia** cu diferite înțelesuri.

.....
.....
.....
.....

10.Citește enunțurile și observă asemănarea dintre pronunțarea cuvintelor **ea** și **ia**.

Ea îl vede întâmplător în parc.

-**Ia** numărul meu de telefon!

Ea ia tramvaiul până la școală.

RETINE !

Cuvântul **ea** se folosește pentru înlocuirea numelui unei ființe/ unui obiect.

Exemplu: Maria – ea; fata – ea; cartea – ea

În vorbire, **ea** și **ia** se pronunță asemănător. De aceea trebuie să urmărești înțelesul enunțului.

Când scriem iau și i-au

REȚINE !

Scriem **iau** numai când înlocuind acest cuvânt cu unul dintre cuvintele: a cumpăra, a lua, a împrumuta, a mânca, se respectă înțelesul enunțului.
exemplu: Eu **iau** două mere din coș.

Scriem **i-au** când **i** ține locul unei persoane și **au** este legat prin înțeles de cuvântul care urmează .
exemplu: Copiii **i-au** văzut pe acrobați.

„Toată lumea din ogradă

Cântă fără pauză.

Doi cocoși se iau la sfadă,

Nu știi din ce cauză.”

„ A ieșit răchita-n drum.

I-e rușine de copii ,

Că din muguri argintii

I-au ieșit, în loc de flori...

Mâțișori.”

1. Citește versurile de mai sus și descoperiți ortogramele **iau/i-au**.
2. Încercuiește varianta corectă:

Toți copiii **iau/i-au** scris lui Moș Crăciun.

Părinții **iau/i-au** metroul până la servicii.

Eu **iau/i-au** micul dejun la 7:00 dimineața.

Ei **iau/i-au** făcut o surpriză plăcută.

3. Înlocuiește-l pe „**iau**” cu un alt cuvânt potrivit.

Bunicii iau legume proaspete din piață. (.....)

Eu iau numai note bune! (.....)

Când trec strada, o iau pe sora mea mai mică de mână. (.....)

M-am grăbit și am reușit să iau autobuzul. (.....)

Ca să șap mai bine, iau cazmaua cu ambele mâini. (.....)

Ei iau cărți de la bibliotecă. (.....)

(**obțin, prind, împrumută, apuc, cumpără, țin**)

4. Completează spațiile libere cu „**iau**“ sau „**i-au**“

Când au ieșit din casă văzut pe prietenii lor, Darius și Eugen.
Medicamentele se doar la recomandarea medicului.
Fiindcă am fost atent, sunt sigur că o să iar premiul I la concursul de limba română.

În mulțime zărit pe prietenii lor doar pentru o clipă.
..... instrucțiunile și le citesc cu atenție, pentru a afla cum trebuie să procedez ca să măsurile corecte.

Bunicii stat alături și arătat pas cu pas cum trebuie să îngrijească pomișorul.

Când descoperit, ajutat să se întoarcă acasă în siguranță.

5. Alege forma corectă a cuvintelor „**iau**“ și „**i-au**“ barând ce este greșit.

a) Azi, părinții Deliei iau/i-au masa în oraș.

Deși era târziu, iau/i-au spus că trebuie să mai aștepte puțin.

Irina și Melania iau/i-au caiete de la librăria din colț.

Frățiorului meu iau/i-au apărut dințișorii.

Nu iau/i-au explicat ce s-a întâmplat cu lucrarea sa.

6.

b) Iau/I-au permis să intre la spectacol numai după ce iau/i-au cerut biletul.

Ca să iau/i-au cea mai bună hotărâre, iau/i-au în calcul toate variantele posibile.

Nu iau/i-au autobuzul acesta, pentru că am aflat că iau/i-au schimbat ruta.

Iau/I-au spus să plece, pentru că iau/i-au anulat programarea.

Iau/I-au rochia argintie, pentru că pot să o iau/i-au la un preț mai bun.

7. Aranjează cuvintele de mai jos, astfel încât acestea să formeze enunțuri:

a) colegii, adus, i-au, mei, Mihai, un, lui, morcov, de, ciocolată.

.....

b) Matei, mamei, iau, buchet, un, ghiocel, de, și , Mihnea.

.....

8. „Găsește cuvântul-surpriză!“ Colorează litera din coloana CORECT sau GREȘIT în funcție de cum este scrisă propoziția. La sfârșit așază literele în ordine și citește cuvântul format.

Propoziția	CORECT	GREȘIT
Ioan și Petrică iau cerut mamei voie să iasă afară.	M	O
Ioan și Petrică i-au cerut mamei voie să iasă afară.	R	N
Andrei și George iau cumpărat un cadou Mirunei.	A	T
Andrei și George i-au cumpărat un cadou Mirunei.	O	V
Ogarul și Iepurașul iau masa la hanul Ursului.	G	M
Ogarul și Iepurașul i-au masa la hanul Ursului.	P	R
Verșorii Irinei iau întrecut pe verșorii Cristinei.	I	A
Verșorii Irinei i-au întrecut pe verșorii Cristinei.	M	D
Andreea și Delia iau mulțumit doamnei învățătoare.	B	E

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Când scriem la și l-a

REȚINE !

Scriem **la** când se indică locul unde are loc acțiunea.

exemplu:Eu merg **la** bunici.

Scriem **l-a** atunci când după „l” care urmează o acțiune.

exemplu:L-a întâlnit pe Geoge într-o bibliotecă.

„ La început a fost ușor:

L-a dus spre nord l-a dus în zbor

Un avion, un bimotor.

Și stând picior peste picior

Cânta, cânta Apolodor

Cânta cu glasul-i de tenor

Plimbându-se din nor în nor...”

(Gellu Naum)

1. Citește versurile de mai sus cu intonația potrivită și încercuiește ortogramele **la/l-a**.

2. Completează cu **la/l-a**.

Un eschimos trecut cu luntrea peste strâmtoare.

Apolodor a străbătut Alaska de un cap altul, dar nici urmă de pinguini.

Așa a aflat că mama sa doar născut Polul Nord, fiind în călătorie.

Un vânt cumplit dus pe sus, peste ocean, purtat pe țărmul african.

Acolo întâmpinat o cămilă, care purtat în spate prin Sahara.

..... un an distanță a fost văzut Cabo Verde, hamal în port.

Apolodor adaugă lista de călătorii Tibet, India, Bangladesh. Devine milionar și

un an sau doi ajuns din nou dorul de frații lui.

După mai mult timp, trecând prin noi aventuri pe țărmul celor două Americi, ajunge în sfârșit

..... frații lui Polul Sud.

3. Încercuiește varianta corectă:

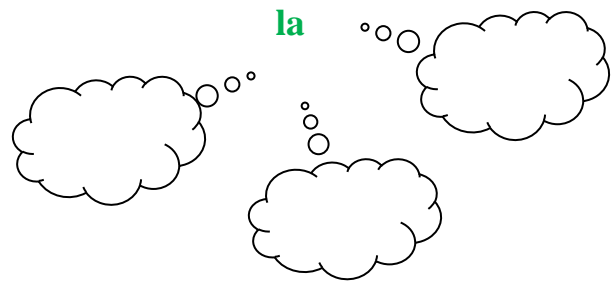
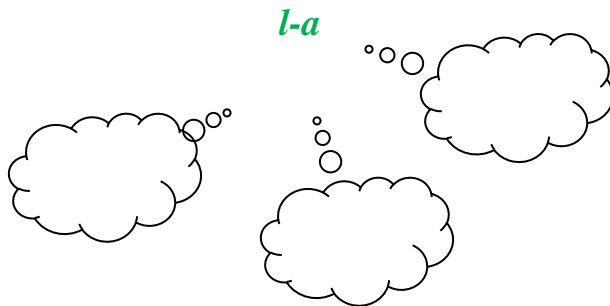
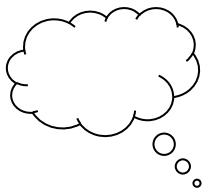
Medicul stomatolog *la/l-a* sfătuit să se spele zilnic pe dinți.

Învățătoarea *la/l-a* chemat *la/l-a* la catedră.

Bunicul *la/l-a* ascultat *la/l-a* tabla înmulțirii.

Lui Matei îi place și *la/l-a* munte și *la/l-a* mare.

4. Scrieți cuvinte care pot urma după:

5. Transformă propozițiile după model:

Sorin **îl duce** pe Florin la meci.

Sorin **l-a dus** pe Florin la meci.

Bunica **îl plimbă** pe Mircea.

Pe Călin **îl încântă** plimbarea în natură.

Mama **îl roagă** pe Andrei să ștergă vasele..

6. Corectează propozițiile scrise greșit.

Pisica la prins repede pe șoricel.

L-a ea erau toate bomboanele?

Tata la rugat pe George să-i aducă ziarul din bucătărie.

.....

Bunica a sosit într-o clipă l-a bucătărie.

L-a tine este foarte curat în cameră!

Maria a plecat l-a magazin.

Doamna învățătoare la strigat pe Andrei.

.....

7. Completează propozițiile următoare:

Bunica l-a.....

Mâine la

Alina l-a

Tata a cumpărat de la

Marin l-a

CUPRINS

Rânduri despre scrierea corectă a LIMBII ROMÂNE.....	3
Argument	5
Cum scriem corect cuvintele care conțin î și â.....	6
Scriem întotdeauna m înainte de p sau b.....	8
Cum scriem corect cuvintele care conțin grupurile „ia” „ie” „ea” „oa” „ua” „uă”	10
Cum scriem corect și despărțim în silabe cuvintele care conțin litera x.....	13
Când scriem sa și s-a.....	15
Când scriem sau și s-au.....	17
Când scriem săi și să-i.....	19
Scriem într-o și într-un.....	22
Scriem dintr-o și dintr-un.....	24
Scriem printr-o și printr-un.....	26
Când scriem ia și i-a.....	28
Când scriem iau și i-au.....	31
Când scriem la și l-a.....	34
Cuprins.....	37

Suceava
August 2024

